

ЄВГЕН ПЛУЖНИК

Псевдонім — Кантемирянин.

Плужник Євген Павлович народився 26 грудня 1898 р. у слободі: Кантемирівці Воронежської губернії в родині дрібного купця: Закінчивши гімназію в м. Боброві, у 1918—1920 рр. жив на Полтавщині, працював учителем, вів театральний гурток, був актором. У 1920 р. Плужник переїхав до Києва, де навчався в Київському ветеринарно-зоотехнічному інституті (1920-1921рр.).

ЄВГЕН ПЛУЖНИК

У 1921р. він вступив до Київського музично-драматичного інституту ім. Лисенка, але вищої освіти не здобув. У 1923 р. під псевдонімом Кантемирянин Плужник опублікував перші вірші в газеті «Більшовик» і журналі «Глобус».

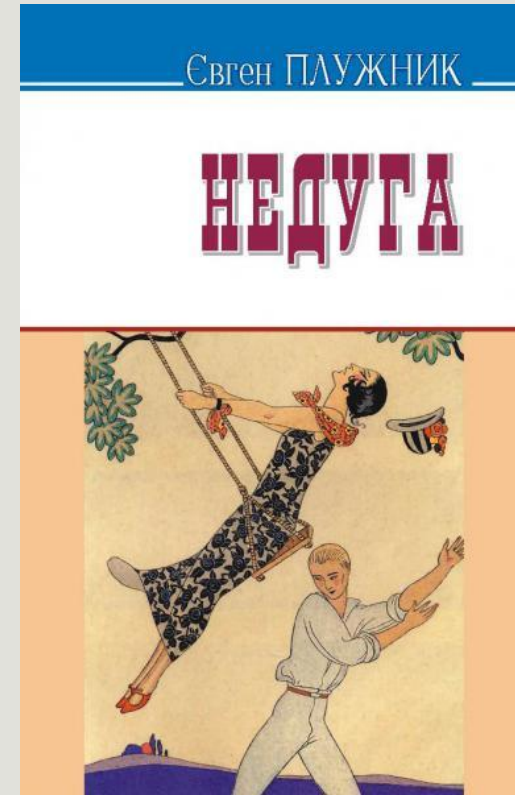
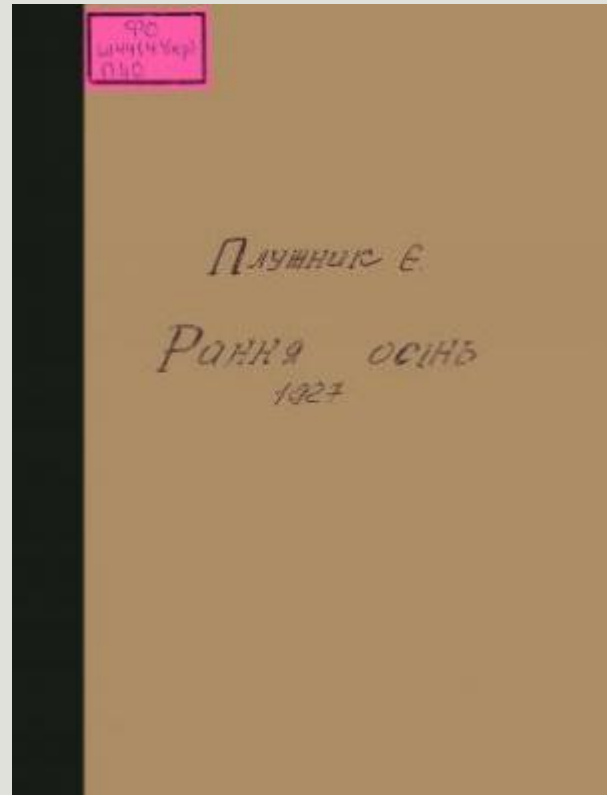
ЄВГЕН ПЛУЖНИК

Поет став членом літературного угруповання «Ланка». У цей час загострилась його хвороба на туберкульоз, але Є. Плужник продовжував працювати: разом з В. Підмогильним видав словник «Фразеологія ділової мови», редагував твори інших письменників, перекладав російську класику. У цей час Є. Плужник написав п'єсу «Болото», текст якої не зберігся.

ЄВГЕН ПЛУЖНИК

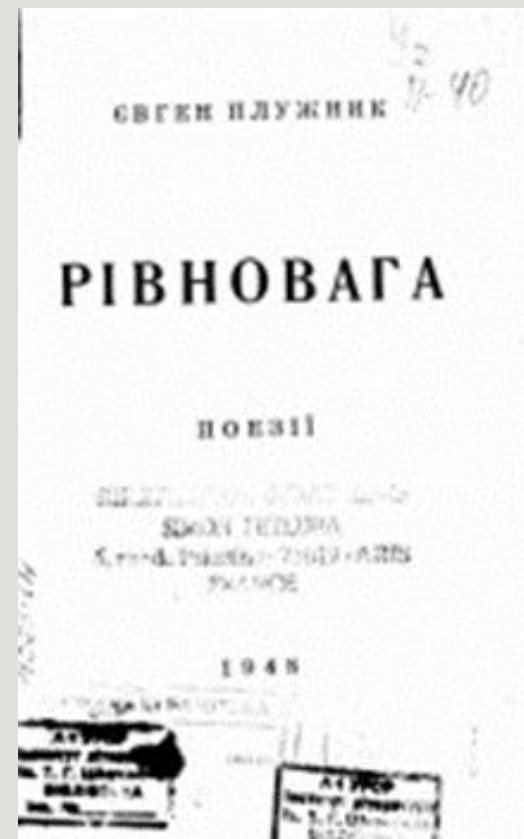
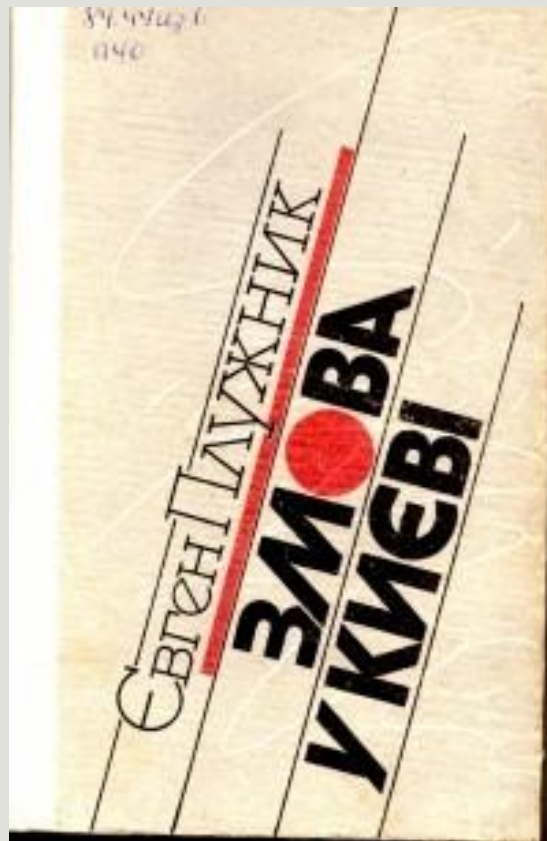
У 1927 р. з'явилась збірка його поезій «Рання осінь», наступного року був надрукований його перший і єдиний прозовий твір — побутово-психологічний роман «Недуга» (про любов комуніста, керівника підприємства Івана Орловця до жінки з ворожого йому буржуазного світу Заводської).

ЄВГЕН ПЛУЖНИК

У 1929р. письменник опублікував п'єси «Професор Сухораб» і «У дворі на передмісті».

У наступні три роки він написав віршовану драму «Змова в Києві» (мала робочі назви «Інженери», «Фашисти», «Шкідники», «Брати»), яка завдяки Леоніду Черевагенку побачила світ аж у 1992 р. Закінчив у цей час роботу над третьою збіркою поезій — «Рівновага», яка тоді так і не вийшла.

ЄВГЕН ПЛУЖНИК

5 грудня 1934 р. Є. Плужник був заарештований і звинувачений у терорі в справі вбивства Кірова. 28 березня 1935 р. він був засуджений, але розстріл майже відразу було замінено десятирічним ув'язненням у спецтаборах.

2 лютого 1936р. Є. Плужник помер від сухот у тюремній лікарні на Соловках.

У 1948 р. за кордоном окремим виданням вийшла збірка «Рівновага». У 1979 р. у Мюнхені було перевидано всі збірки разом.

Творчість

Перша збірка поезій Є. Плужника, про яку схвально відгукнувся М. Рильський, свідчила про появу в українській літературі одного з найвизначніших поетів ХХ ст. Його лірика вирізняється навіть серед найдобріших зразків української поезії 20—30-хрр.

Це лірика напруженої, схвильованої, але абсолютно не патетичної образної думки, лірика стислого, психологічно насиченого висловлювання, що вкладається здебільшого в кілька строф.

Перша збірка поезій «Дні» була відгуком на події 1917—1920 рр., але Плужник на перше місце поставив не класові чи політичні проблеми, а ідею абсолютної цінності людського життя, несхитний протест проти жорстокості й безглузлого розливу людської крові.

Аналіз творчості

До збірки «Дні» Є. Плужник включив два досить цікаві твори: лірико-драматичну, психологічну поему «Галілей» і поему-роздум «Канів».

Поема «Галілей» привертає увагу ще й тим, що не має зовнішнього сюжету, а дію твору перенесено в душу ліричного героя, який розмірковує над одвічними проблемами людського буття. Епіграфом до твору автор взяв рядки М. Некрасова: **«От ликующих, праздно болтающих, Обагряющих руки в крови, Уведи меня в стан погибающих За великое дело любви»**, які підказують, що ліричний герой не належить до «сильних світу цього», які вирішують долю інших.

Аналіз творчості

Про себе герой каже, що він «дуже тихенький», «злиденний», що він з тих, «хто обідає раз на три дні». Проте саме він (ліричний герой) являє собою образ справжнього патріота, людини, не байдужої до своїх співвітчизників, до минулого і майбутнього своєї землі.

Навіть тоді, коли герой критикує обивателів за їх піклування тільки про своє тіло («Жруть, торгують собою, плюють») і абсолютну байдужість до душі, ми розуміємо, що насправді героєві просто боляче від усіх тих негараздів, які не дають можливості щасливо жити його народові.

Аналіз творчості

У цілому поема має досить оптимістичне звучання: поет вірить, що будуть вигнані геть «похмурі» — гнобителі, володарі, егоїсти; помилувані, але не виправдані, обивателі, які «не відали, що творили»; і нарешті, відбудеться справедливий присуд таким, як ліричний герой поеми («не герої, не жертви... ми так собі»...): не виправдуючи, мабуть, їхню надмірну «тихенькість» і «маленькість», їм все ж з глибоким співчуттям скажуть: відпочиньте.

Аналіз творчості

У фіналі твору, нарешті, з'являється і образ Галілея:

А вгорі, в далині, наді мною — Непроступний для зору людей, Оповитий віків тишиною — Г а л і лей! Герої! Каліки!

Службовці!

Торговці!

Поетики!

А живіть собі, як вам бажається!

Через те, що —

ви чуєте? —

все-таки

обертається!

Аналіз творчості

Щоб зрозуміти ці рядки, слід згадати відомий вислів, що історія обертається по колу (а тому, щоб не наробити помилок у майбутньому, слід добре вивчити і знати минуле), а оскільки історія «обертається», то незабаром і в Україну прийде той щасливий час, який замінить криваву добу революцій.

